

Z P R A V O D A J

obce Prostřední Bečva

ročník XXII | číslo 9 | září 2022

MILÍ SPOLUOBČANÉ,

Prázdniny jsou u konce a školáci opět usedli do svých lavic. Mám velkou radost, že jsme letos přivítali 22 prvňáčků a že rodiče i děti mají o naši školu zájem. To je totiž výborné vysvědčení pro všechny učitelky, učitele i paní ředitelku. Na straně 10 najdete její shrnutí uplynulých deseti let.

Než se však otevřely školní brány, tak jsme dětem připravili menší dárek v podobě nové pumptrackové dráhy. Asfaltová dráha je umístěna na hřišti na plančáku a je volně přístupná všem. Jedná se o okruh s řadou terénních vln a klopných zatáček, kde se nešlape, ale rychlost se zvyšuje pomocí tzv. pumpování kola nahoru a dolů. Můžete ji vyzkoušet na kole, koloběžce, odrážedle, kolečkových bruslích nebo různých boardech.

Dráha vyrostla díky finanční podpoře Ministerstva pro místní rozvoj, která byla ve výši 908 000 Kč, stavbu provedla firma TPP Design z Karviné.

I když slavnostnímu otevření počasí moc nepřálo, přesto se sešla řada malých i velkých jezdců, kteří si dráhu vyzkoušeli nebo nám předvedli, jakým stylem se na ni jezdí. Zhotovitel připravil soutěž na čas i ve freestylu, kdy závodníci měli během časového limitu předvést co nejefektivnější jízdu s co největším počtem triků. Na start v obou soutěžích se postavili jezdci různých věkových kategoriích. Od tříletých, kteří se proháněli na odrážedle, až po teenagery. Celý program rázně ukončila bouřka, takže výsledky na prvních třech místech přinášíme zde:

Vybíráme z tohoto čísla

6

Ohlédnutí za prázdninami s knihovnou

10

Proměny ZŠ a MŠ aneb jdeme s dobou

15

18. Valašský orienták

Odrážedla

1. Michael Podžorný
2. Josefína Růčková
3. Elen Halamíčková

Závod na rychlost – kluci 5-10 let

1. Radek Plánka
2. Chriss Raab
3. Matyáš Plánka

Závod na rychlost – dívky 5-10 let

1. Charlotte Raab
2. Mia Podžorná
3. Caroll Raab

Závod na rychlost – kluci 11+

1. Tomáš Kubáň
2. Adam Závorka
3. Martin Mikuda

Závod na rychlost – dívky 11+

1. Dita Gálíková
2. Tereza Káňová
3. Poly Litoš

Freestyle

1. Martin Mikuda
2. Tomáš Kubáň
3. Adam Závorka a Radek Plánka

Všichni, kteří si ceny nestihli převzít přímo na akci, je mají připravené k vyzvednutí na podatelně obecního úřadu. Za originální dřevěné medaile i fotografie děkujeme Radku Plánkovi.

Věříme, že pumptrack bude využívaný a bude dělat radost dětem i dospělým.

K tomu, abychom dobře realizovali podobné projekty, potřebujeme znát váš názor a potřeby. Přijměte proto pozvání na **veřejné fórum**, které se uskuteční **ve středu 7. září od 17.00 hod.** v sokolovně. Opět budeme společně diskutovat nad

plánovanými projekty z nichž největší je bezpochyby stavba sportovní haly. Jaká by měla být a komu bude hlavně sloužit? Těšíme se na vás!

Alena Srovnalová, místostarostka

OZNÁMENÍ OBECNÍHO ÚŘADU

VOLBY DO OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA

V pátek 23. září od 14.00 do 22.00 a v sobotu 24. září od 8.00 do 14.00 proběhnou komunální volby do obecního zastupitelstva.

Obecní zastupitelstvo se volí jednou za čtyři roky. Jedná se o nejdůležitější volby, které mají přímý dopad na obyvatele. Lidé si volí, kdo bude určovat podobu jejich obce v následujících čtyřech letech a rozhodovat o investicích. V komunálních volbách nelze využít voličský průkaz a zájemci se tak musí dostavit do svého

okresu, do kterého patří dle trvalého pobytu. Svou totožnost prokáží platným občanským průkazem. V Prostřední Bečvě bude volební místnost tradičně na Obecním úřadě.

Zastupitelstvo obce má 11 zastupitelů.

Kandidující sdružení a strany a jejich lídři včetně vylosovaného pořadového čísla:

- 1 VIZE 26, Bc. Alice Uhlářová
- 2 Sdružení nezávislých kandidátů, Ing. Radek Žitník

- 3 Šance pro lepší Prostřední Bečvu, Ing. Radim Gálík
- 4 KDU-ČSL, František Křenek

Voliči mohou volit celou stranu/sdružení nebo zaškrtnout až 11 kandidátů na různých kandidátkách.

Volební lístky budou rozneseny do všech domácností nejpozději 3 dny před konáním voleb. Náhradní lístky budou k dispozici ve volební místnosti.

Adéla Opletalová

PŘÍPRAVA NOVÉ PUBLIKACE – VÝZVA

Obec připravuje publikaci k historii Prostřední Bečvy, která vyjde v roce 2023.

Z tohoto důvodu sbíráme staré fotografie, ale i novější z 2. poloviny 20. století, které zachycují důležité události Prostřední Bečvy nebo místa, která již zanikla. Uvítáme také vzpomínky pamětníků. Pokud máte nějakou zajímavou fotografii/vzpomínku,

ozvěte se knihovnici Marcelle Slížkové (tel. 603 923 383, marcelaslizkova@gmail.com), popř. místostarostce Aleně Srovnalové, tel. 603 226 170, mistostarosta@prostrednibecva.cz.

-sr-

Svoz odpadů v září 2022

Popelnice

netříděný odpad:
5. – 6. 9. 2022,
19. 9. – 20. 9. 2022

Papír (modrý),
sklo (zelený):
12. 9. 2022

Plasty,
nápojové kartony (žlutý):
14. 9. 2022,
26. 9. 2022

**Pokud popelnici nechcete svézt,
označte ji žlutým žetonem
(vydává Obecní úřad).**

NABÍDKA PRÁCE U OBCE

Obec Prostřední Bečva přijme zaměstnance na pozici „Údržbář – řidič“.

NÁPLŇ PRÁCE:

- Údržba objektů a majetku obce.
- Drobné stavební práce.
- Opravy technického zařízení budov.
- Údržba zeleně, úklid veřejných prostranství.
- Řízení, údržba a běžné opravy obecních vozidel a strojů.

POŽADUJEME:

- Řidičský průkaz sk. B.
- Manuální zručnost.
- Samostatnost, spolehlivost, pracovitost, pečlivost.

NABÍZÍME

- 5 týdnů dovolené
- Stravenky, FKSP
- stabilní pracovní prostředí
- předpokládaný nástup: prosinec 2022

NÁLEŽITOSTI K PŘIHLÁŠCE

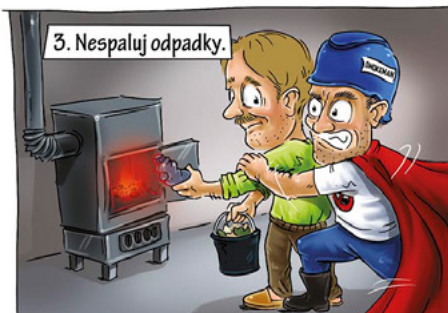
- Jméno, příjmení, datum a místo narození, adresa trvalého bydliště, telefonní kontakt.
- Strukturovaný životopis s uvedením dosavadních pracovních zkušeností a dosažené vzdělání.
- Originál nebo ověřená kopie výpisu z Evidence rejstříků trestů ne starší 3 měsíce.
- Souhlas se zpracováním osobních údajů dle 101/2000 Sb.
- Přihlášku se všemi náležitostmi doručte na Obecní úřad v uzavřené obálce označenou „Výběrové řízení – Údržbář-řidič“ nebo zašlete emailem na: starosta@prostrednibecva.cz.

UZÁVĚRKA PŘIHLÁŠEK JE 15. ZÁŘÍ 2022 V 15.00.

JAK SPRÁVNĚ TOPIT

shrnutí SMOKEMANova Desatera správného topiče

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

VZPOMÍNÁME

„Kdo byl milován,
nebude nikdy zapomenut.“

Dne 31. 8. 2022 jsme vzpomněli první smutné výročí, kdy nás navždy opustil náš milovaný syn, manžel a tatínek pan **Richard Blažek**.

S láskou vzpomíná celá rodina.

*Milovalas život,
milovalas nás,
proč jen tak krátký, kratičkový čas.
Tvá ústa už neporadí,
Tvá ruka už nepohladí.*

*Těžký je bez Tebe každíčkový den,
vzpomínky a cestička k hřbitovu
zůstanou jen.*

Dne 12. 9. 2022 vzpomene šesté výročí úmrtí **Milady Jurajdové**.

S láskou vzpomínají a nezapomenou manžel Cyril, sestra Marie, syn Jaroslav s rodinou, vnuk David, Tomáš s rodinou.

*Utichlo srdce, uběhl čas, vzpomínky
v srdci má každý z nás...*

Dne 15. 8. 2022 jsme vzpomněli na první výročí, kdy nás opustila naše maminka, babička a prababička, paní **Marie Křenková**.

Zároveň vzpomene na našeho tatínka, dědečka a bratra, pana **Vlastimila Křenka**, který nás před rokem náhle opustil...

Vzpomíná celá rodina.

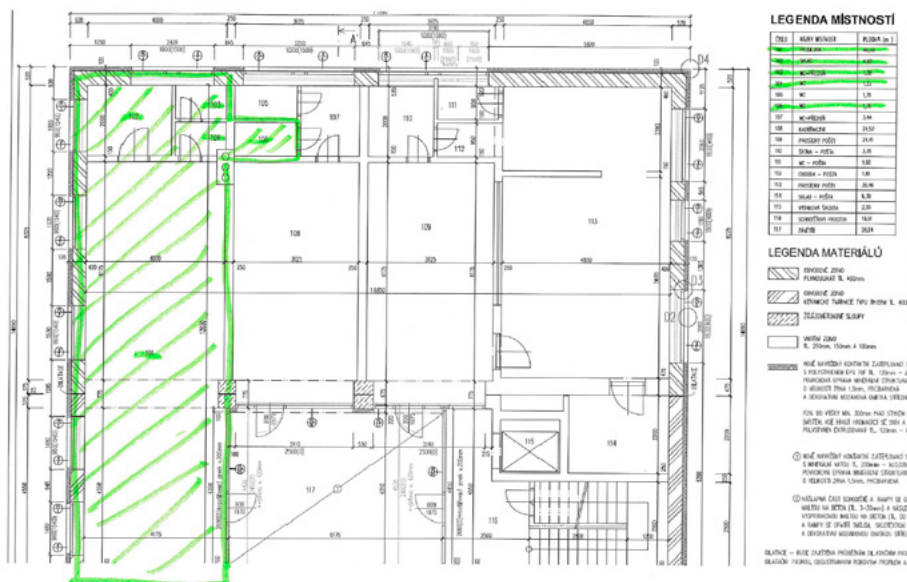

PRONÁJEM KAVÁRNY

Nabízíme k pronájmu komerční prostory v Domě služeb o celkové výměře 53,9 m² za účelem provozování cukrárny/kavárny.

Přesné umístění nabízených prostor je zakresleno na plánu níže.

Zájemci o pronájem mohou poslat své nabídky do 20. září 2022.

AKTUALITY

SBÍRKA NA RODINU POSTIŽENOU POŽÁREM

V pondělí 15. srpna propukl velký požár na hranici katastru Dolní a Prostřední Bečvy. Hořela chalupa č. p. 130 na Dolní Bečvě a požár přeskočil i na blízkou novostavbu Radomíra Růčky a jeho přítelkyně. Novostavbu se bohužel nepodařilo zachránit, i když se všechny přivolané jednotky o to snažily. Stavba se bude muset zbourat. Mladý pár, který v listopadu čeká své první miminko,

se tak musí vyrovnat nejen s traumatem obrovského požáru, ale i tíživou životní situací. Na jejich podporu vznikl transparentní účet, kde můžete zaslat jakoukoliv částku a rodině tak pomoci. Číslo transparentního účtu: 333000500/0300. Ke dni 24. 8. zde bylo vybráno 450 tis. Kč.

-S7-

Z KNIHOVNY

OHLÉDNUTÍ ZA PRÁZDNIAMI S KNIHOVNOU

Po celé prázdniny se v knihovně každý čtvrtek hrály deskové hry, je jich v knihovně hodně a můžete si je vypůjčit domů.

Už třetí rok ožívá Šindelový domeček na návsi letními divadly pro děti. Letos nám zahrála Lenka Hollainová a divadlo Maringotka.

O prázdninách nezapomněli ani Lovci perel, kteří se už vydali na nový lov do knižního moře. Těším se, že v září přibudou další milovníci knižních perel a malí čtenáři se spolu s knížkami vydají na další plavbu za dobrodružstvím.

Výzva pro čtenáře – prosím o včasné vrácení vypůjčených knih.

CO NÁS ČEKÁ V ŘÍJNU?

V pátek 14. října se můžete přidat k akci **USPÁVÁNÍ BROUČKŮ** aneb lampiónový průvod.

Je pro vás připravené divadélko, muzika, tanec světýlek i občerstvení.

Sraz na návsi v 18.30 hodin.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

VZPOMÍNÁME

Dne 20. září vzpomeneme smutné výročí, nedožité 100. narozeniny našeho tatínka a dědečka, pana **Františka Janička**.

S láskou a úctou stále vzpomínají a nikdy nezapomenou dcera Ludmila a syn Drahomír s rodinami. Kdo jste ho znali a měli rádi, věnujte mu spolu s námi tichou vzpomínku.

POZVÁNKY

TANEČNÍ KURZ PRO DOSPĚLÉ

sál Sokolovny Horní Bečva

zahájení kurzu:

úterý 4. 10. 2022 ve 20.00 hod.

další lekce: 11. 10., 18. 10., 25. 10.,
1. 11., 8. 11., 15. 11.

závěrečný večírek: pátek 18. 11. 2022

kurzovné: 2400,- / pár

vyučující lektori tance:

Alena Dvorská, Tomáš a Helena Jarešovi

příhlášky - sms 777 220 766

e-mail: tslinie@volny.cz

www.tslinie.cz

BĚČVANSKÝ POŤÁP

SOBOTA 3. ZÁŘÍ OD 14.00

Jízda nad hladinou biotopu.

SPOLEČNÉ UZAVŘENÍ KOUPAČÍ SEZÓNY NA PŘÍRODNÍM
KOUPAČÍM BIOTOPU PROSTŘEDNÍ BEČVA.

„Drakiáda“ – pouštění draků
– pátek 2. 9. od 17.00 h.
u kostela sv. Zdislavy.

PŘESPOLNÍ BĚH

PRO VŠECHNY VĚKOVÉ KATEGORIE
zařazena i KNĚHYŇSKÁ MÍLE - cca 2 km

Sokol Kněhyně pořádá
běh pro širokou veřejnost s hromadným startem
3. 9. 2022

Prezentace od 8.30 do 9.30
na hřišti v Kněhyních za vodou.

Start první kategorie v 10.00 hod.
Startovné 70,- Kč.

Podrobnosti na www.tjsokolknehyne.cz,
nebo tel.: 731 413 967.

BĚH

KNĚHYŇSKÝM ÚDOLÍM

KALENDÁŘ AKCÍ

PROSTŘEDNÍ BEČVA

2. 9., 17.00 h., u kostela

DRAKIÁDA

Pouštění draků u kostela sv. Zdislavy.

3. 9., 10.00 h.

BĚH KNĚHYŇSKÝM ÚDOLÍM

Prespolní běh pro všechny věkové kategorie.

3. 9., 14.00 h. biotop

BEČVANSKÝ POŤÁP

Přejezd plovoucí lávky přes biotop.

7. 9., 17.00, sokolovna

VEŘEJNÉ FÓRUM

Diskuse nad dalším rozvojem obce a podobě plánované sportovní haly.

10. 9., 9.00 h., tréninkové hřiště
na Plančáku

FOTBALOVÝ TURNAJ O POHÁR SV. ZDISLAVY

16. 9., 15.00 h., sokolovna

PŘÁTELSKÉ POSEZENÍ

Pořádá klub důchodců.

17. 9., 11.00 h., kaple sv. Cyrila
a Metoděje na Radhošti

POUŤ BEČEV

Mši svatou celebruje P. Dujka.

18. 9., 14.00 h., Areál v Kněhyních

MY JSME VALAŠI

Mezinárodní festival dechových hudeb.

Výbor klubu důchodců Prostřední Bečva
srdečně zve své členy na:

PŘÁTELSKÉ POSEZENÍ

V pátek 16. září od 15 hod. na Sokolovně

Občerstvení zajištěno

V případě neúčasti volejte p. Juroškové 737 951 967

My jsme Valaši

Mezinárodní festival dechových hudeb

2022

18.9. Prostřední Bečva

od 14:00 Areál v Kněhyních

Festivalem Vás provede moderátor ostravského rozhlasu Artur Kubica

Vystoupí:

Cyrilka

Záhořané

Krasinka (Sk)

Moravská 12

Ladislav
Petřek

Jaroslav
Růčka

Květoslav
Loupanec

Občerstvení zajištěno.

Srdečně zvou na X. ročník Záhořané

Vstupné 150 Kč
děti do 15 let zdarma

MŠE SVATÉ V ZÁŘÍ v KOSTELE SVATÉ ZDISLAVY

Sobota 3. 9., 9.00 h., P. Josef Svoboda

Varhaník – Eva Pařenicová 840, 701, 931
Za členy růžencového bratrstva a duše v očistci.

Neděle 4. 9., 10.30 h – žehnání školákům a školních potřeb.

Varhaník – Monika Švandová 709, 807
Za zemřelou Ludmilu Krhutkovou, manželka, 2 dcery, 4 syny, 2 vnuky, zetě Ludvíka, Martina Kalinu a duše v očistci.

Středa 7. 9., 17.30 h.

Varhaník – Jaroslav Fuksa 842, 727, 802
Za zemřelou Josefu Muckovou, manželka, rodiče Blinkovy, sourozence a duše v očistci.

Neděle 11. 9., 10.30 h.

Varhaník – Vlastislav Stavinoha + Jana Chudějová 522, 701, 801
Za zemřelou Ludmilu Orlovou, manželka Jaroslava, 2 dcery, živou a zemřelou rodinu a duše v očistci.

Středa 14. 9., 17.30 h.

Varhaník – Eva Pařenicová 317, 712, 315
Za zemřelé rodiče Karla a Marii Růčkovy, Jaroslava a Marii Bartoškovy, živou rodinu a duše v očistci.

Neděle 18. 9., 10.30 h. – poděkování za úrodu „dožínky“.

Varhaník – Eva Pařenicová 829, 715, 982
Za zemřelého ThDr. Jaroslava Studeného, otce Cyrila Jurošku a dobrodince kostela.

Středa 21. 9., 17.30 h.

Varhaník – Jaroslav Fuksa 827, 725, 980
Za Anežku Pšenickou a rodiny Chudějovu a Pšenickou.

Neděle 25. 9., 10.30 h.

Varhaník – Aleš Stavinoha + Jana Chudějová 710, 712, 806
Za zemřelé rodiče Annu a Miroslava Juríčkovy, rodiče Fernecké, sestru Janu, zemřelou rodinu Bortlovu a duše v očistci.

Středa 28. 9., 17.30 h.

Varhaník – Jaroslav Fuksa 831, 830
Za zemřelé syny Michala, Viktora, rodiče Josefa a Oldřišku Šírovy, prarodiče Šírovy a Pavlicovy.

NOVINKY ZE ŠKOLY A ŠKOLKY

PROMĚNY ZŠ A MŠ ANEB JDEME S DOBOU

Před deseti lety 1. 8. 2012 jsem byla jmenována do funkce ředitele ZŠ a MŠ Prostřední Bečva. Na chvíli jsem se zastavila a ohlédla zpět. Zdá se, že deset let je krátká doba, ale změny, které jsem zaznamenala, jsou obrovské. Posuďte sami.

ZŠ i MŠ se dynamicky rozvinula, narostl počet dětí v MŠ, žáků v ZŠ i zaměstnanců.

	2012	2022
děti v MŠ	38	68
žáci v ZŠ	63	102
kapacita ŠD	24	60
počet zaměstnanců	21	25

Narůstá i počet žáků se speciálně vzdělávacími potřebami, množství cizinců i žáků studujících v zahraniční škole. Zvyšují se nároky nejen na žáky, ale především na pedagogy, kteří se celoživotně vzdělávají, zavádějí do praxe moderní metody práce a přizpůsobují se neustálým změnám.

■ Co se za 10 let vybudovalo nebo renovovalo?

Všechny budovy prošly modernizací, vyměnili se původní okna za plastová, zateplily se a získaly pestrý kabát. Ve školkách se obnovilo vybavení školních zahrad. MŠ střed se může pyšnit přírodní zahradou. Bezpečnost MŠ se zvýšila

instalací elektronických vrátných. V ZŠ máme v každé učebně videotelefony. Ve škole byla instalována elektronická rozhlasová ústředna a klasické zvonění nahradilo melodické zvonění. Ve škole se renovovaly parketové podlahy v učebnách i tělocvičně. Nové šatny zdobí barevný nábytek ve všech budovách. Bezpečnější cestu do školy zajišťuje i vyvýšený přechod pro chodce před vstupem do budovy školy. Velkým přínosem pro výuku je přístavba školy s venkovní učebnou i multifunkční hřiště. Důležité bylo zajištění konektivity a průběžný nákup moderních pomůcek a vybavení. Velkou proměnou prošla ZŠ i MŠ střed během letních prázdnin. V rámci prázdninových oprav se ve školce ještě modernizoval potravinový výtah a do školní kuchyně přibyla digestoř. Sborovna v MŠ Kněhyně a v ZŠ byla vybavena novým nábytkem.

V obou budovách byly instalovány kondenzační plynové kotle. Úsporu drahých energií zajistí rekuperace. Konec horkým únavným červnovým i prázdninovým dnům. Do

všech prostor, které využívají děti, je zajištěn nepřetržitý přívod čerstvého vzduchu. Teplota vzduchu bude regulována podle potřeby, v létě se bude vzduch ochlazovat, v zimě ohřívat. Děti se budou na výuku lépe soustředit. Odpadne časté větrání okny. Práce spojené s rekuperací byly náročné na organizaci i po technické stránce, ale díky pracovitosti a píli řemeslníků se podařilo dodržet stanovený termín. Zaměstnanec čekal po dovolené velký a náročný boj s všude přítomným drobným prachem.

1. září opět žáky přivítala čistá a vyzdobená škola, na kterou jsou zvyklí. Jak vidíte, změn není málo. Děkuji za podporu a spolupráci místním složkám a především zřizovateli, který školu podporoval i v době, kdy měla málo žáků. Děti jsou naše budoucnost. Co zasejeme, to také sklídíme. Chceme je především připravit na život.

■ Co nás čeká a nemine?

V současné době se stále skloňuje pojem digitalizace. V loňském školním roce jsme uvedli do života elektronickou

třídní knihu a elektronickou žákovskou knížku. Většina pedagogů je vybavena notebooky. V každé třídě máme tabule s dataprojektory s přístupem k internetu. K výuce robotiky byly zakoupeny robotické hračky. Pro prezentaci školy na veřejnosti využíváme webové stránky i facebookové stránky, kde rodiče získávají aktuální informace o životě školy. Díky covidu umíme pracovat v režimu online, využívat sdílené prostředí, apod. Vyměnili jsme i software pro vedení stravování. Nyní vybíráme vhodný software pro spisovou službu.

Letos nás čeká velký úkol – úprava školních vzdělávacích programů.

■ Co je nejdůležitější?

Na všech pracovištích vytvořit příjemné, podnětné a bezpečné prostředí nejen pro děti, žáky, ale i všechny zaměstnance. Přeji všem poklidný školní rok, ať děti mohou chodit do školy a rodiče do zaměstnání.

„Musíš se mnoho učit, abys poznal, že málo víš.“ — Michel De Montaigne francouzský spisovatel

Mgr. Pavlína Přikrylová, ředitelka ZŠ a MŠ

JAK SE ŽILO NA BEČVÁCH...

ŘEMESLA A PODNIKÁNÍ – 4. ZÁVĚREČNÁ ČÁST – PILAŘI

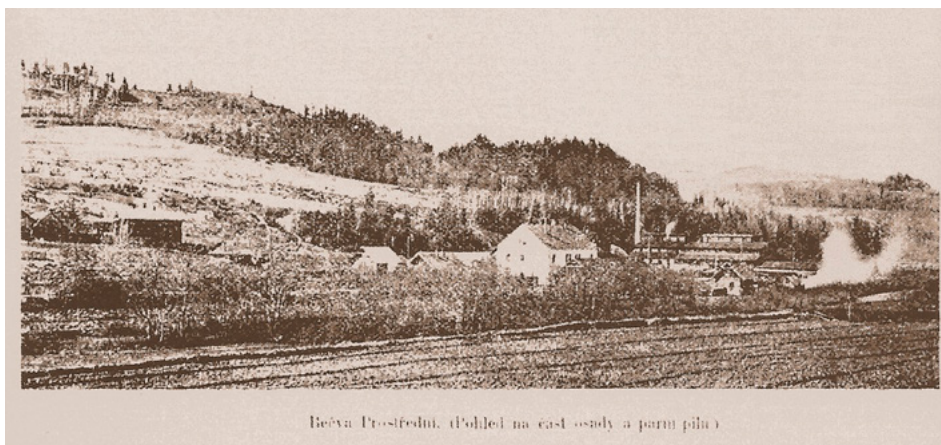
Pilařství a tesařství patřilo dlouhá léta k velmi významným řemeslům. Zvláště v horských oblastech, kde dřevo bylo hlavním, někdy jediným, stavebním materiálem, kromě toho se odpad z pily (odkory) používal k topení.

Prostřední Bečva měla výhodnou polohu pro vodní pily. Nejvýše položenou pilou byla pila (i s mlýnem) Františka Maliny a Jana Halamíčka na potoku Kněhyně. Nejvíce vodních pil bylo ovšem na dolním konci obce, kde ještě dnes můžeme najít zbytky celé sítě náhonů, kterými voda z řeky Bečvy poháněla vodní kola.

Ve vsetínském archívu jsou zapsána jména pilařů z naší obce. Nejstarší zápis je z roku 1920 na jméno Anna Solanská na č. p. 10 – tedy úplně na dolním konci obce. Tato živnost pokračovala, když ji převzal v roce 1938 Josef Solanský. Náhon na pilu vedl od dolního velkého splavu, tunelem pokračoval přes Solanecký potok, podél Zotavovny až k pile, mlýnu a valše. Povolení na přestavbu a modernizaci pily bylo vydáno za války v roce 1942 a stavba byla dokončena v roce 1944. Již v roce 1951 bylo však podnikání na pile rodině Solanských zrušeno (dle archívu ve Vsetíně), ovšem podle pamětníků se zde řezalo až do šedesátých let. V sousedství Solanských se nacházela pila a mlýn, patřící rodině Langerových, která později zanikla a Karel Langer se zaměřil na budování valchy. V roce 1920 bylo také zapsáno pilařství a prodej dřeva Františku Malinovi v Kněhyních. Toto ovšem v roce 1942 zaniklo.

Ke známým pilám a zároveň mlýnu patří tzv. „fojtská pila“, zapsaná v roce 1927, na jméno Františka Mikulenky, která potom pokračovala jako majetek v Mikulenkově rodině. Pila zanikla ještě dříve než mlýn, který byl zrušen v roce 1951.

Bečva Prostřední, pohled na část osady a pomní pily

Náhon pro pilu i mlýn vedl od horního velkého splavu. U sušárny ovoce se vracel do Bečvy, ovšem „odbočka“, kterou si vytvořili obyvatelé dolního konce byla zdrojem užitkové vody na praní, umývání a pro dobytek. Nyní už samozřejmě náhon ani potůček neexistuje, vše bylo zasypano a stopy po náhonu i rybníku u Mikulenků jen s obtížemi najdete. Dodnes si pamatují, že potůček, který tek l přes náš pozemek, přinášel hodně radosti i nám dětem. Plavali v něm pstruzi, které jsme na černo chytaly. Dokonce ve břehu vyvedla jednou ondatra mláďata. Co se nám moc nelíbilo bylo nošení „těžkých“ konví na zalévání zahrádky. Pamatují si také, že jednou sousedka paní Hrušková nabrala večer do kýble vodu pro krávu a nechápala, proč kráva nechce pít. V kýblu byl úhoř. Kde ty časy jsou!

Pily ovšem všude nevyužívaly jen vodní pohon, který byl zvláště v horách nejlevnější pohonnou silou. Byl využíván také parní pohon, který nebyl tak závislý na klimatických podmínkách a pila mohla řezat tehdy, kdy bylo potřeba. Také výkon byl silnější. Tato „vymoženost“ byla i v naší obci. Parní pila stála kousek za Hotelem a jako strojník do ní byl povolán Karel Langer. Parní pila bohužel v roce 1910 vyhořela, takže se pilaři museli spoléhat jen na vodní pohon.

Jak pila na vodní pohon pracovala?

Kmeny stromů se odedávna vozily na pilu, kde je pilaři řezali na prkna. Většinou to dělali ručně, avšak tam, kde k tomu byly příznivé přírodní podmínky, začaly posléze vznikat vodou poháněné pily. Vodní pila byla velká, vodním kolem poháněná pila, zasazená svisle v dřevěném rámu. Přestože byl v roce 1780 vynalezen parní stroj, zůstala vodní síla horských řek významným zdrojem energie až do poloviny 20. století.

Těžké kmeny se stahovaly z horských strání v zimě na silných saních nebo smycích. Pokud byla cesta strmá nebo zledovatělá, musel se do toho člověk pořádně opřít a věřit svým „posilovačům brzd“ – kování na botách a řetězům, které podkládal pod sanice.

Příliš dlouhé krovové trámy nebylo možno řezat vodní pilou. Trámy se proto tesaly přímo na staveništi ručně. K hrubě

práci se používala sekera hlavatka s úzkou čepelí, k začišťování okrajů širočina. Tyto nástroje ztratily svůj význam až po vzniku moderních dřezpracujících podniků a přenosných elektrických pil.

Zcela zvláštní pila na řezání prken měla v minulosti jen jeden list v rámu, a proto při každém průchodu kmenem uřízla jen jedno prkno. Teprve po vynalezení plné rámové pily, bylo možné výkon zvýšit. Ze všech pil v dnešní době zbyly jen trosky.

Má-li vodní pohon dobře fungovat, musí být voda přiváděna ve správném množství a se zcela určitým spádem. Proto k vodní pile patří nejen vodní kolo, ale také kanál se stavidlem. Pomocí takového zařízení se voda uměle zadržuje a žlabem přivádí ke stroji. Obsahuje-li voda příliš mnoho písku a šterku, zabudovává se do žlabu lapač písku. Rychlost vodního toku se v tomto vloženém úseku zpomaluje a písek se odvádí do koryta potoka. Pilař reguluje přívod vody pomocí páky.

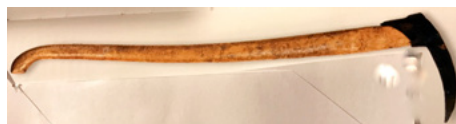
Pila mívala vodní kolo o malém průměru. Voda narážela na lopatky kola níže, než

byl uložen hřidel kola – proto to byla pila „na spodní vodu“. Kolo se otáčelo velmi rychle dozadu, klika přenášela pohyb hřídele vodního kola na rám, ve kterém byl napnut rám pily.

Obsluha pily

Pila většinou běžela ve dne v noci – řezání jedním listem šlo skutečně pomalu. Práce pilaře nebyla nijak snadná: musel stále znovu zdvíhat na vozík pily nové a nové kmeny. A jediným nástrojem používaným při této namáhavé práci byla sapina s dlouhým topůrkem.

Model pily

Jak pracuje pila

Hnací ústrojí vodní pily přenáší sílu vodního kola na pravouhlý rám s listem pily, který se pohybuje svisle nahoru a dolů, a jednak na vozík s kmenem upevněným klíny, které pojíždí vodorovně na válečcích a k listu pily je přitahován pozpátku lanem nebo řetězem.

Neustálá kontrola

Zatímco list pily prořezává kmen v celé jeho délce, musí pilař neustále sledovat a kontrolovat řez. Na obrázku právě uvádí do chodu zařízení, které pomocí tření brzdí zpětný pohyb vozíku k rámu pily. Stále znovu musí zatloukat dřevěné klíny, aby řez probíhal rovně a aby kmen list pily nesvíral. Ze smrkového kmene lze získat nejvýše sedmdesát procent užitkového dřeva, u borovice dosahuje výtěžnost pouze padesát procent – stromy prostě mají svůj kruhový průřez a směrem vzhůru se zužují.

Pilařstvím uzavíráme téma podnikání a řemesel v naší obci. Samozřejmě, že zde bylo ještě mnoho řemesel a řemeslníků různých profesí, které byly nepostradatelné pro každodenní život obyvatel. Mnohá z nich byla propojena např. tesaři – pilaři, jiná byla jako jediná v obci, např. kovář. Ovšem všechna byla velmi potřebná.

Tímto bych ráda poděkovala všem občanům, kteří mi ochotně byli nápomocni při vyhledávání informací. Jednalo se o vzpomínky vlastní, nebo vzpomínky jejich nežijících předků, stejně jako poskytnuté fotografie nebo dokumenty.

*Zdroje:
Obecní kronika
Okresní archiv Vsetín
Gurdun Sulzenbacherová – „Zapomenutá
řemesla a život na venkově“
Zpracovala: Zina Langrová*

SPORT

ÚSPĚCHY DRUŽSTVA MUŽŮ

V sobotu 6. 8. se konalo Krajské kolo požárního sportu, na které historicky poprvé postoupilo družstvo mužů z našeho sboru, aby se mezi nejlepšími týmy kraje porvalo o postup na Mistrovství ČR.

V deštivém Uherském Hradišti se závod vyvíjel od začátku velice slibně. Na štafetě 4x100m s překážkami jsme se umístili na bronzové příčce. V běhu na 100 m s překážkami jsme se posunuli ještě o stupeň výše na 2. místo za vedoucím SDH Hovězí. K tomu Martin Holčák reprezentující Prostřední Bečvu zaběhl druhou nejrychlejší stovku, za kterou si odvezl stříbrnou medaili. Závěrečná disciplína, požární útok, ale nevyšel dle představ a velký prostřik na jednom z proudů znamenal poslední příčku. Toto zaváhání na jinak vydařeném závodě nás stálo odsun

z top 3 na nepopulární bramborovou příčku. Přes všechny peripetie je to však hozená rukavice do dalšího ročníku, kde zabojujeme o posun našeho dosavadního maxima na příčky ceněné a nejvyšší.

Děkujeme klukům z okolních sborů za doplnění družstva a gratulujeme družstvu mužů z SDH Hovězí k historicky prvnímu postupu na Mistrovství ČR!

Kromě postupových soutěží nás můžete vidět na okolních pohárovkách a závodech Valašské hasičské ligy. 12. 8. jsme se zúčastnili noční soutěže v Němeticích, odkud jsme si odvezli 3. místo. V neděli 13. 8. se konal tradiční Štít Radhoště na Dolní Bečvě. Zde jsme poskládali dvě družstva mužů: do 35 let a nad 35 let. Oba tyto týmy předvedly ve velké konkurenci kvalitní útoky a odvezly si rovnou dva poháry za 3. místo v obou kategoriích.

SDH Prostřední Bečva střed

ZAHÁJENÍ PODZIMNÍ FOTBALOVÉ SEZÓNY

Podzimní část soutěžního ročníku je již v plném proudu. Máme za sebou první dvě utkání, v obou jsme byli velmi úspěšní. Nad mužstvem z Vidče jsme zvítězili 5:2. Branky dali Lukáš Křenek 3× a Martin Fiurášek 2×. Ve druhém utkání proti Podlesí jsme rovněž zvítězili 4:1. Branky dali Josef Koláček, Lukáš Křenek, Martin Fiurášek a Jakub Vašek. Věřme, že i nadále budou naši hráči odvádět stejně dobré výkony.

V rozpisu utkání došlo k jedné změně. Utkání s Viganticemi se překládá z neděle 2. října na sobotu 1. října v 15.00 hodin.

Definitivní změny v kádru. Do Valašského Meziříčí se navrací Jakub Straka. Z Hutiska přichází brankář Peter Pecho, z Hrachovce Prostřednobečvan Tomáš Solanský a z Rožnova Kamil Poledník.

Lubomír Kysučan, sekretář FK

18. VALAŠSKÝ ORIENTÁK

V sobotu 13. 8. 2022 se uskutečnil 18. ročník Valašského orientáku na horských kolech. Počasí vyšlo na jedničku – rosničky zařídily příjemnou teplotu a lehký větrík, déšť si schovaly až na další víkend. Díky tomu mělo téměř 80 závodníků a závodnic ideální podmínky, aby mohli hledat podle slepé mapy kontrolní stanoviště okolo celé Horní Bečvy.

Nasazení bylo vysoké a tak padaly hodnotné výkony. Všichni účastníci se úspěšně vrátili do cíle, byť někteří po boku svého kola místo na něm. Inu, technická závada dokáže zhatit úsilí i výborně motivovaných borců. Ale hlavně že došli po svých!

Kolo baví v každém věku, aby i dítka nepřišla zkrátka, mohla se postavit na start dětského závodu. Sešlo se jich celkem 70. Některé děti podlely už na startu nervozitě, další si výletním tempem dlouho užívaly atmosféru závodu a podporu publika, zatímco jiné šlapaly vstříc vítězství tak usilovně, že jejich kola doslova letěla. Na všechny pak v cíli čekala medaile a alespoň malá odměna. Máme tak snad o další generaci závodníků pro hlavní závod postaráno.

18. narozeniny u člověka znamenají start do dospělosti. Snad i Orienták s touto číslovkou dospěl k úrovni, že se organizace závodu povedla bez vážnějších zádrhelů a malí i velcí závodníci si tak odnášeli dobrý pocit z příjemně stráveného dne a radost ze svých sportovních výkonů. A snad i plán, že se příští rok přihlásí znovu. Budeme se těšit!

Závěrem nesmíme zapomenout na velký dík za podporu všem nezištným pomocníkům, sponzorům i obcím Horní a Prostřední Bečva, bez jejichž pomoci bychom nedokázali tuhle naši taškařici zrealizovat.

Tak za rok na shledanou a mějte do té doby kliku.

Olin Klika & Klikaři
Zdroj:

www.ohlaklika.com/aktuality/18-valassky-orientak/

ZÁBAVA

SUDOKU

Trénujte mozek se sudoku! Podle odborníků může být mozek šedesátníka, který luští sudoku, až o deset let mladší než toho, který neluští. Sudoku Vám dokonce pomůže při hubnutí – mozek při své aktivitě spaluje kalorie!

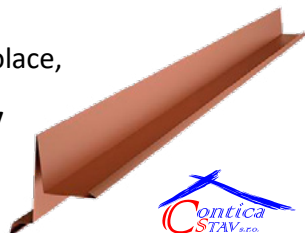
Návod: do prázdných políček doplňte čísla od 1 do 9 tak, aby se každé číslo nacházelo právě jedenkrát v každém řádku a sloupci.

7		2	5	1		6		
2			8					
				6				
			9					
9	2	8	4					
4							7	
	3		5	1		9	8	
			3					2
			9		7		5	6

	5							
	2		4	8	3			
						7		9
2			7			1	3	
			6	1		5		
9		5		7			6	2
								4
	6	4	3		2		5	

Contica STAV MATERIÁLY NA STŘECHY

okapy, krytiny, plechy, izolace,
OSB, latě, prkna, asf. pásy
vyrábíme oplechování...

Rožnov p. R., Meziříčská 100

t: 739 116 969

contica.cz

ŘÁDKOVÁ INZERCE

Koupím RD nebo chatu na Prostřední, Horní Bečvě. Nejlépe dřevostavbu, v jakémkoli stavu. Případně pozemek na slunném místě. Děkuji za jakékoli nabídky nebo doporučení. j.novak442@seznam.cz, 728 481 565.

Manželský pár koupí stavební pozemek nebo rodinný dům k rekonstrukci. Platba v hotovosti. Nabídky na tel.: 603 111 528.

Rizikové kácení, ořezy stromů, tůjí, štěpkování, sečení, frézování pařezů, www.kos.ink, 604 792 455.

Pedikúra

Nově otevřeno od září

suchá pedikúra
mokrú pedikúra
lakování

Barbora Mikešová

+420 720 520 822

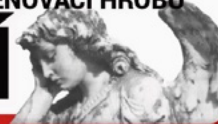
Horní Bečva - Staré časy 367

(ve společném prostoru kadeřnictví)

- * objednávky dle telefonické domluvy
- * do září možnost mobilní pedikúry

SPECIALIZUJEME SE NA VÝROBU A RENOVACI HROBŮ

KAMENICTVÍ Burda

774 889 261

www.kamenictviburda.cz

PŘÍJEM OBJEDNÁVEK

a odborná konzultace přímo u vašeho hrobu s přesnou cenovou kalkulací.
Zrealizujeme Vám zakázku dle vašich představ a možností

ZAVOLEJTE - PŘIJEDEME - ZAMĚŘÍME - PORADÍME

Uvažujete o opravě nebo o novém pomníku?
VYUŽIJTE TĚTO NABÍDKY!

sleva 20%

na nové hroby a veškerý
kvalitní žulový materiál

sleva 15%

na broušení a opravy
starých teracových pomníků

sleva 20%

na zakrytové desky z leštěné
žuly ve vysokém lesku

sleva 10%

na obnovení nápisů
(zlacení, stříbření, barvení)

Po telefonické domluvě přijedeme na Vámi určený hřbitov!

POZVÁNKA

VEŘEJNÉ FÓRUM

Společně rozvíjíme Prostřední Bečvu

Prostřední
Bečva

7. 9. 2022 od 17 hodin, Sokolovna

Do čeho má obec investovat?

Co jsou největší problémy?

Milí Prostřednobečvané, přijďte diskutovat s vedením obce a ostatními občany o tom, co je potřeba udělat. Společně se podíváme jak se nám daří po roce naplňovat strategický plán a odhlasujeme nejdůležitější věci k řešení v dalších letech. Těšíme se na Vás!

Drobné občerstvení zajištěno.

www.prostrednibecva.cz